

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

17. 01. 2017

BK-04.1711.50.2016

Kraków, dnia

Pani

Bożena Kozera

Dyrektor Interwencyjnej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej dla Chłopców

ul. Naczelna 12

31-421 Kraków

Referat Kontroli Finansowej Biura Kontroli Wewnętrznej Urzędu Miasta Krakowa przeprowadził na podstawie upoważnienia nr 69/2016, podpisanego przez Prezydenta Miasta Krakowa, kontrolę kompleksową w zakresie gospodarki finansowej oraz oceny wiarygodności sprawozdań za 2015 r. w kierowanej przez Panią jednostce, której wyniki zostały ujęte w dwustronnie podpisanym protokole kontroli.

Kontrola w powyższym zakresie została przeprowadzona ze szczególnym uwzględnieniem występowania następujących ryzyk:

- gromadzenia środków publicznych oraz ich rozdysponowywania niezgodnie z przepisami prawa,
- sporządzania i przekazywania niewiarygodnych sprawozdań,
- niezgodności procedur wewnętrznych z aktualnymi przepisami prawa i nieprzestrzegania tych procedur,
- niefunkcjonowania kontroli zarządczej, w szczególności w zakresie określenia celów jednostki oraz zarządzania ryzykiem.

I. Ocena sposobu funkcjonowania jednostki kontrolowanej w kontekście przyjętych ryzyk

1. W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej stwierdzono:

Sprawozdanie finansowe kontrolowanej jednostki za 2015 r. oraz sprawozdania budżetowe zostały sporządzone wiarygodnie, tj. w oparciu o dane wynikające ewidencji księgowej, niemniej jednak stwierdzono pewne nieprawidłowości.

Przeprowadzona kontrola wykazała, że w funkcjonowaniu jednostki zmaterializowały się w pewnym zakresie następujące ryzyka:

- ryzyko gromadzenia środków publicznych oraz ich rozdysponowywania niezgodnie z przepisami prawa,
- ryzyko sporządzania i przekazywania niewiarygodnych sprawozdań,
- ryzyko niezgodności procedur wewnętrznych z aktualnymi przepisami prawa i nieprzestrzegania tych procedur.

2. Nieprawidłowości wynikające z ustaleń kontroli w przekroju poszczególnych ryzyk:

ryzyko gromadzenia środków publicznych oraz ich rozdysponowywania niezgodnie z przepisami prawa

- 1) naliczenie i wypłacenie dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2015 r. w zawyżonych kwotach, wynikających z zaliczenia do podstawy jego naliczenia premii uznaniowych i jednorazowego wynagrodzenia wypłaconego pracownikom, niezgodnie z kryteriami wskazanymi w §§ 6-8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. *w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop* (Dz. U. nr 2, poz. 14 z późn. zm.) z uwzględnieniem art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 roku *o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej* (Dz. U. nr 160 poz. 1080 z późn. zm.),
- 2) niekorzystanie z prawa do wynagrodzenia wynikającego z art. 28 ustawy z dnia 29.08.1997 r. *ordynacja podatkowa* (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 613) w związku z terminowym przekazywaniem zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz prawa do wynagrodzenia dla płatnika przysługującego na mocy art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13.10.1998 r. *o systemie ubezpieczeń społecznych* (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. nr 205, poz. 1585 z późn. zm.) w związku z wypłatą świadczeń z ubezpieczenia chorobowego,
- 3) nieterminowe (tj. w dniu 23.03.2015 r., zamiast 20.03.2015 r.) odprowadzenie zaliczki na podatek dochodowy od wynagrodzeń wypłaconych w miesiącu lutym, co skutkowało koniecznością naliczenia i wypłacenia odsetek za zwłokę w wysokości 12,00 zł,
- 4) klasyfikowanie wydatków związanych z zapłatą za zakupione bilety MPK związane z wyjazdami służbowymi pracowników do paragrafu 4410 *Podróże służbowe krajowe*, zamiast do 4300 *Zakup usług pozostałych*, co stanowi naruszenie zapisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. *w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych* (Dz. U. 2014 r. poz. 1053),

ryzyko sporządzania i przekazywania niewiarygodnych sprawozdań

- 5) przeprowadzenie inwentaryzacji na 31.12.2015 r. w sposób niekompletny, tj.:
 - a) nieprzeprowadzenie inwentaryzacji wartości niematerialnych i prawnych drogą weryfikacji,
 - b) nieprzeprowadzenie inwentaryzacji funduszy specjalnych (Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych) drogą weryfikacji,co stanowi naruszenie zapisów art. 26 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.),

ryzyko niezgodności procedur wewnętrznych z aktualnymi przepisami prawa i nieprzestrzegania tych procedur

- 6) prowadzenie gospodarki kasowej metodą ręczną przy użyciu arkusza kalkulacyjnego Excel, co nie dawało zapewnienia o prawidłowości obrotu gotówkowego w placówce i zgodności z wymogami ustawy *o rachunkowości*,
- 7) prowadzenie ewidencji szczegółowej majątku z naruszeniem przepisów prawa oraz zapisów unormowań wewnętrznych jednostki, tj.:
 - a) niewskazywanie w większości przypadków w ewidencji szczegółowej miejsc, gdzie znajdują się środki trwałe, co stanowi naruszenie opisu konta 011 w planie kont jednostki,
 - b) niezapewnienie zgodności amortyzacji dotyczącej 2015 r. ujętej w ewidencji szczegółowej majątku z wartością na koncie 400, co stanowi naruszenie art. 16 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
 - c) niezapewnienie właściwej ochrony danych w ewidencji szczegółowej wartości niematerialnych i prawnych (brak ponumerowania stron, przesznurowania, wskazania ilości stron oraz numeru księgi), co stanowi naruszenie art. 71 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
- 8) przyjmowanie do ewidencji:
 - a) niektórych składników majątkowych jako oddzielnych środków trwałych, podczas gdy nie stanowią odrębnych środków trwałych w myśl art. 3 ustawy *o rachunkowości*, biorąc pod uwagę specyfikę ich wykorzystywania w jednostce,
 - b) składników majątkowych o wartości poniżej 300,00 zł do ewidencji pozostałych środków trwałych, bez udokumentowanych decyzji Dyrektora, co stanowi naruszenie zasad rachunkowości jednostki.

Ponadto, opisanie w sposób nieprecyzyjny kryteriów przyjmowania składników majątkowych do ewidencji ilościowej w przyjętych przez jednostkę zasadach rachunkowości, skutkujące niewpisywaniem do ewidencji wszystkich spełniających kryteria składników majątkowych (np. drobnego sprzętu biurowego),
- 9) przeprowadzenie inwentaryzacji na 31.12.2013 r. drogą spisu z natury z naruszeniem zapisów unormowań wewnętrznych jednostki, tj.:
 - a) niepobranie oświadczeń wstępnych oraz końcowych od osób odpowiedzialnych materialnie, co stanowi naruszenie zapisów §7, § 9 oraz § 14 instrukcji inwentaryzacyjnej, niemniej jednak dokumenty te nie mają wpływu na prawidłowość procesu inwentaryzacyjnego,
 - b) nieprzekazanie wyników inwentaryzacji do zatwierdzenia przez Dyrektora, co stanowi naruszenie §6 Zarządzenia nr 6/2013,
 - c) wypełnianie arkuszy spisowych z naruszeniem zapisów instrukcji inwentaryzacyjnej, tj. dokonywanie poprawek w sposób naruszający zasady ustalone w § 9 ust. 13 instrukcji inwentaryzacyjnej, brak wypełniania wszystkich wymaganych zapisami §9 ust. 9 instrukcji inwentaryzacyjnej pól arkuszy spisowych,
- 10) nieprzeprowadzanie inwentaryzacji składników majątkowych objętych ewidencją ilościową, co stanowi naruszenie zapewnienia ochrony zasobów, o którym mowa w art. 68 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.),
- 11) wykorzystywanie konta księgowego 231 do ewidencji operacji dotyczących Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, co stanowi naruszenie zapisów załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. *w sprawie szczególnych zasad*

rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289) oraz zapisów planu kont jednostki,

- 12) przyznawanie świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych z naruszeniem przepisów prawa oraz unormowań wewnętrznych jednostki, tj.:
 - a) przyznawanie zapomóg losowych i pożyczek na cele mieszkaniowe bez uwzględnienia kryterium dochodowego, co stanowi naruszenie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. *o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych* (Dz. U. z 2015 r. poz. 111),
 - b) przyznawanie niektórych zapomóg losowych niezgodnie z katalogiem przypadków, w których przyznaje się te zapomogi, opisanych w § 6 ust. 2 regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,
 - c) rozpatrywanie niekompletnych wniosków o przyznanie świadczeń (brak podpisów ubiegającego się o świadczenie), co stanowi naruszenie §5 ust. 5 regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, jak również niezapewnienie we wszystkich przypadkach kompletności podpisów pełnego składu komisji socjalnej na dokumentach,
- 13) niewystawianie dowodów źródłowych wewnętrznych stanowiących podstawę zapisów w księgach rachunkowych na koncie 221-001-01 *Należności za pobyt dzieci – wymagalne*, co stanowi naruszenie art. 20 ustawy *o rachunkowości* i §2 ust. 7 instrukcji kontroli i obiegu dokumentów oraz ogranicza sprawdzalność ksiąg rachunkowych, o której mowa w art. 24 ust. 4 ustawy *o rachunkowości*,
- 14) nieprzekazywanie do zatwierdzenia przez Dyrektora jednostki niektórych protokołów kasacji składników majątkowych, co stanowi naruszenie zapewnienia ochrony zasobów, o którym mowa w art. 68 ust. 2 pkt 4 ustawy *o finansach publicznych*,
- 15) niewystawianie dokumentów LT, a w przypadku pozostałych środków trwałych – także dokumentów OT, co stanowi naruszenie §6 instrukcji kontroli i obiegu dokumentów,
- 16) niezapewnienie we wszystkich przypadkach naniesienia numerów inwentarzowych, co stanowi naruszenie zapewnienia ochrony zasobów, o którym mowa w art. 68 ust. 2 pkt 4 ustawy *o finansach publicznych* oraz § 6 instrukcji kontroli i obiegu dokumentów.

II. Zalecenia pokontrolne w przekroju poszczególnych ryzyk

W celu wyeliminowania wyżej opisanych nieprawidłowości oraz uniknięcia powstania ich w przyszłości należy:

ryzyko gromadzenia środków publicznych oraz ich rozdysponowywania niezgodnie z przepisami prawa

- 1) naliczać i wypłacać dodatkowe wynagrodzenia roczne w prawidłowych kwotach, tj. zgodnie z kryteriami wskazanymi w §§ 6-8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. *w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop* (Dz. U. nr 2, poz. 14 z późn. zm.) z uwzględnieniem art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 roku *o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej* (Dz. U. nr 160 poz. 1080 z późn. zm.),

- 2) korzystać z prawa do naliczania wynagrodzenia wynikającego z art. 28 ustawy z dnia 29.08.1997 r. *ordynacja podatkowa* (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 613) w związku z terminowym przekazywaniem zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz prawa do wynagrodzenia dla płatnika przysługującego na mocy art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13.10.1998 r. *o systemie ubezpieczeń społecznych* (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. nr 205, poz. 1585 z późn. zm.) w związku z wypłatą świadczeń z ubezpieczenia chorobowego i ewidencjonować jako dochody z ww. tytułu,
- 3) terminowo odprowadzać zaliczki na podatek dochodowy od wypłaconych wynagrodzeń, co pozwoli na uniknięcie konieczności naliczenia i wypłacenia odsetek za zwłokę,
- 4) klasyfikować wydatki związane z zapłatą za bilety MPK związane z wyjazdami służbowymi pracowników do paragrafu 4300 *Zakup usług pozostałych*, zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. 2014 r. poz. 1053),

ryzyko sporządzania i przekazywania niewiarygodnych sprawozdań

- 5) przeprowadzać inwentaryzację w sposób kompletny, tj. obejmować inwentaryzacją wszystkie składniki wymagane zapisami art. 26 ustawy *o rachunkowości*,

ryzyko niezgodności procedur wewnętrznych z aktualnymi przepisami prawa i nieprzestrzegania tych procedur

- 6) prowadzić ewidencję gospodarki kasowej przy użyciu kasowego programu komputerowego, co zapewni prawidłową ewidencję obrotu gotówkowego w placówce i zgodność z wymogami ustawy *o rachunkowości*,
- 7) prowadzić ewidencję szczegółową majątku zgodnie z przepisami prawa oraz zapisami unormowań wewnętrznych jednostki, tj.:
 - a) wskazywać w ewidencji szczegółowej miejsca, gdzie znajdują się środki trwałe, zgodnie z zapisami unormowań wewnętrznych jednostki,
 - b) zapewniać zgodność amortyzacji ujmowanej w ewidencji szczegółowej majątku z wartością na koncie 400, zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
 - c) zapewnić właściwą ochronę danych w ewidencji szczegółowej wartości niematerialnych i prawnych, zgodnie z art. 71 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
- 8) przyjmować składniki majątkowe w sposób prawidłowy, tj.:
 - a) stosować definicję środka trwałego zawartą w art. 3 ustawy *o rachunkowości*,
 - b) stosować zapisy unormowań wewnętrznych jednostki w zakresie przyjmowania składników majątkowych do ewidencji pozostałych środków trwałych, ponadto, ustalić w sposób precyzyjny i stosować kryteria przyjmowania składników majątkowych do ewidencji ilościowej,
- 9) przeprowadzać inwentaryzację drogą spisu z natury zgodnie z zapisami unormowań wewnętrznych jednostki, tj.:
 - a) przekazywać wyniki inwentaryzacji do zatwierdzenia przez Dyrektora,
 - b) dokonywać w sposób właściwy poprawek na arkuszach spisowych, jak również wypełniać wszystkie wymagane pola arkuszy spisowych,

- 10) przeprowadzać inwentaryzację składników majątkowych objętych ewidencją ilościową, w celu zapewnienia ochrony zasobów, o którym mowa w art. 68 ust. 2 pkt 4 ustawy *o finansach publicznych*,
- 11) stosować konto księgowe 231 zgodnie zapisami załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów *w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej*,
- 12) przyznawać świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych zgodnie z przepisami prawa oraz zapisami unormowań wewnętrznych jednostki, tj.:
 - a) przyznawać zapomogi losowe i pożyczki na cele mieszkaniowe z uwzględnieniem kryterium dochodowego, zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy *o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych*,
 - b) przyznawać zapomogi losowe w przypadkach opisanych w unormowaniach wewnętrznych jednostki,
 - c) rozpatrywać kompletne wnioski o przyznanie świadczeń, zgodnie z zapisami unormowań wewnętrznych jednostki, a w przypadkach niekompletności wzywać do uzupełniania wniosków, jak również zapewniać kompletność podpisów pełnego składu komisji socjalnej na dokumentach,
- 13) wystawiać dowody źródłowe wewnętrzne stanowiące podstawę zapisów w księgach rachunkowych na koncie 221-001-01 *Należności za pobyt dzieci – wymagalne*, zgodnie z art. 20 ustawy *o rachunkowości* i zapisami unormowań wewnętrznych jednostki oraz w celu zapewnienia sprawdzalności ksiąg rachunkowych, o której mowa w art. 24 ust. 4 ustawy *o rachunkowości*,
- 14) przekazywać protokoły kasacji składników majątkowych do zatwierdzenia przez Dyrektora, w celu zapewnienia ochrony zasobów, o którym mowa w art. 68 ust. 2 pkt 4 ustawy *o finansach publicznych*,
- 15) wystawiać dokumenty LT oraz OT, zgodnie z zapisami unormowań wewnętrznych jednostki,
- 16) dokonać przeglądu składników majątkowych w celu uzupełnienia brakujących numerów inwentarzowych, jak również na bieżąco realizować nanoszenie numerów inwentarzowych, w celu zapewnienia ochrony zasobów, o którym mowa w art. 68 ust. 2 pkt 4 ustawy *o finansach publicznych*, jak również zgodnie z zapisami unormowań wewnętrznych jednostki.

Proszę wyeliminować również inne uchybienia opisane szczegółowo w protokole kontroli.

III. Osoba odpowiedzialna za realizację zaleceń pokontrolnych:

Pani Bożena Kozera – Dyrektor Interwencyjnej Placówki Opiekuńczo -Wychowawczej dla Chłopców.

IV. Termin realizacji zaleceń pokontrolnych: od zaraz.

V. Termin złożenia sprawozdania z realizacji zaleceń pokontrolnych:

Sprawozdanie z wykonania niniejszych zaleceń proszę przesłać w terminie do dnia **6.02.2017 roku** do Referatu Kontroli Finansowej Biura Kontroli Wewnętrznej Urzędu Miasta Krakowa, ul. Bracka 10.

Pouczenie:

Zgodnie z § 14 ust. 1 Regulaminu przeprowadzania kontroli finansowej przez Biuro Kontroli Wewnętrznej UMK wprowadzonego zarządzeniem nr 137/2010 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 22.01.2010 r. jednostki, w stosunku do których sformułowane zostały zalecenia pokontrolne obowiązane są do sporządzania sprawozdania z realizacji tych zaleceń w terminie określonym w pkt V wystąpienia pokontrolnego według wzoru określonego w załączniku nr 3 do ww. Regulaminu.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Jacek Majchrowski

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

Do wiadomości:

1. Pan Andrzej Kulig – Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa
2. Pan Witold Kramarz – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
3. Pan Lesław Fijał – Skarbnik Miasta Krakowa